

UZASADNIENIE

Apelacja obrońcy skutkowałą zmianą zaskarżonego wyroku i uniewinnieniem obwinionego od przypisanego mu czynu.

Wykroczenie stypizowane w art. 282 § 1 pkt 1 kp może zostać popełnione przez osobę, na której ciąży obowiązek realizacji uprawnień pracowniczych w nim wskazanych. Tym samym, należy przyjąć, że zakres podmiotowy przepisu obejmuje pracodawcę (osobę fizyczną) lub osobę działającą w imieniu pracodawcy (art. 3¹ kp - Za pracodawcę będącego jednostką organizacyjną czynności w sprawach z zakresu prawa pracy dokonuje osoba lub organ zarządzający tą jednostką albo inna wyznaczona do tego osoba).

Wykroczenie to ma charakter indywidualny, gdyż może je popełnić tylko określony w tym przepisie podmiot, który działa „wbrew obowiązkowi”. Podmiotem, który jest zobowiązany do realizacji określonych świadczeń pracowniczych, tj. wypłacania wynagrodzenia, udzielenia urlopu, wydania świadectwa pracy, wykonania orzeczenia sądu pracy lub ugody, jest pracodawca lub osoba działająca w jego imieniu – kierownik zakładu pracy, syndyk, likwidator itd., a także każda inna osoba uprawniona do podejmowania decyzji w sprawach wymienionych w art. 282 kp, np. główny księgowy ustalający błędnie wysokość należnego pracownikowi wynagrodzenia czy kierownik działu kadr wstrzymujący wydanie świadectwa pracy (por. Z. Salwa, Podmioty, s. 22).

Skonkretyzowanie zatem osoby zobowiązanej do wykonania określonych czynności, o których mowa w przepisach przedmiotowego artykułu, polega na ustaleniu wewnętrznego podziału obowiązków wykonywanych w imieniu pracodawcy. Jeżeli pracodawcą jest osoba fizyczna, będzie ona jednocześnie „osobą zobowiązaną” do wykonania określonych czynności w rozumieniu art. 282 kp, chyba że wykaże, iż czynności te wobec pracownika miał obowiązek wykonać jej pracownik w ramach swojego zakresu czynności, czy też w ramach jednorazowego polecenia wykonania określonych czynności, np. wydania świadectwa pracy. Jeżeli pracodawcą jest osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, „osobą zobowiązaną” jest osoba zarządzająca jednostką lub w przypadku kolegialnego organu zarządzającego członek tego organu albo osoba zobowiązana do wykonywania określonych czynności, o których mowa w komentowanym artykule, np. szef działu kadr czy główny księgowy.

S. P. jest (...). Kieruje sprawami technicznymi kopalni i tylko w tym zakresie przedmiotowym są mu podporządkowane określone jednostki organizacyjne. Tylko w przypadku nieobecności Dyrektora Oddziału, w zakresie obowiązków miał wykonywanie czynności w sprawach prawa pracy wobec wszystkich pracowników Oddziału jako pracodawca w rozumieniu Kodeksu Pracy (k 70 – 72, k 76 - 78).

P. D. w dniu 27 grudnia 2019 roku przestał być pracownikiem Oddziału. Pomimo sądowego ustalenia, że i po tej dacie łączy go stosunek pracy z Oddziałem (...) B. pracodawca nie udostępnił mu stanowiska pracy.

Decyzji w tym zakresie nie podejmował jednak S. P.. O kwestionowaniu statusu P. D. jako pracownika, kontynuowaniu z nim sporu sądowego, nie wypłacaniu mu wynagrodzenia decydował Dyrektor Oddziału i podległe mu komórki organizacyjne (73-75).

W ramach tego sporu, S. P. w dniu 15 lutego 2021 roku podpisał pismo – w czasie chwilowej nieobecności Dyrektora Oddziału – skierowane do pełnomocnika pracownika, w którym zawarto stanowisko pracodawcy o braku podstaw do wypłaty P. D. świadczeń wynikających ze stosunku pracy (k 16).

Obwiniony nie opracowywał jednak strategii firmy wobec roszczeń P. D., w ramach tego sporu podpisał jedno pismo wcześniej przygotowane przez „pracodawcę”, nie określał jego treści.

Pismo to było tylko stanowiskiem pracodawcy w sporze pracowniczym, a nie decyzją skierowaną do właściwych jednostek organizacyjnych o niewypłacaniu pracownikowi wynagrodzenia.

Art. 282 § 1 pkt 1 kp stanowi, iż kto, wbrew obowiązkowi: nie wypłaca w ustalonym terminie wynagrodzenia za pracę lub innego świadczenia przysługującego pracownikowi albo uprawnionemu do tego świadczenia członkowi rodziny pracownika, wysokość tego wynagrodzenia lub świadczenia bezpodstawnie obniża albo dokonuje bezpodstawnych potrąceń.

Omawiany przepis stanowi uzupełnienie przepisów gwarantujących ochronę wynagrodzenia za pracę i wskazuje, że w razie naruszenia obowiązku terminowego wypłacania wynagrodzenia za pracę lub innych świadczeń związanych z pracą, pracodawca albo inna osoba działająca w jego imieniu i zobowiązana do wypłacania wynagrodzenia za pracę ponosi także odpowiedzialność publicznoprawną.

S. P. nie był podmiotem w zakładzie pracy, który decydował o wypłacie pracownikom wynagrodzenia. Wynagrodzenie „jest to świadczenie podmiotu zatrudniającego, dokonywane co pewien czas (okresowo) na rzecz pracownika zasadniczo tytułem ekwiwalentu (odpłaty) za świadczoną pracę (art. 80 zd. 1 kp)” (L. Florek, T. Zieliński, Prawo pracy, Warszawa 1999, s. 176).

Termin wypłaty wynagrodzenia, jeżeli nie wynika z zakładowych przepisów prawa pracy, regulowany jest przez 85 kp. Wypłaca się je z dołu (za pracę wykonaną), co najmniej raz w miesiącu, w stałym i ustalonym z góry terminie. Odpowiedzialność za to wykroczenie można przypisać tylko temu sprawcy, z którego winy doszło do niewypłacenia należnych pracownikowi świadczeń pieniężnych. Oskarżyciel nie udowodnił, aby to S. P. podejmował w zarzucanym okresie każdorazowo decyzje o niewypłacie pracownikowi wynagrodzenia. Oskarżenie i skazanie S. P. było absurdalne i wynikało z niezrozumienia istoty tego wykroczenia.

Sprawcą wszystkich wykroczeń stypizowanych w art. 282 kp może być ten, kto nie wypełnia obowiązku przewidzianego w danym przepisie tego artykułu, a więc w tym przypadku obowiązku związanego z wypłaceniem w ustalonym terminie i w odpowiedniej wysokości wynagrodzenia za pracę lub innego świadczenia pieniężnego przysługującego pracownikowi lub członkowi jego rodziny. S. P. nie miał tego rodzaju obowiązków i nie mógł ich naruszyć. Wykroczenie stypizowane w art. 282 § 1 pkt 1 kp jest wykroczeniem jednoczynowym, dokonany w dacie, w której upływa termin do wypłaty właściwie naliczonego świadczenia pieniężnego, nie jest to wykroczenie trwałe (por. post. SN z 25.5.2010 r., I KZP 4/10, OSNKW 2010, Nr 7, poz. 57 z glosą T. Snarskiego; T. Nycz, Wybrane problemy, s. 26–27). Za przyjęciem, że jest to wykroczenie jednoczynowe, przemawia przede wszystkim samo użycie w analizowanym przepisie sformułowania „w ustalonym terminie”, który przecież raz tylko się aktualizuje. Wykroczenie to jest zorientowane czasowo w tym sensie, że karalne jest zaniechanie odpowiadające czasowo obowiązkowi działania. Nie może być popełnione w każdym czasie, lecz tylko w czasie, w którym sprawca – zgodnie z nałożonym na niego obowiązkiem – powinien działać w określonym kierunku i w określony sposób [por. post. SN z 25.5.2010 r., I KZP 4/10, OSNKW 2010, Nr 7, poz. 57; post. SN z 3.10.2008 r., III KK 176/08, Legalis; A. Zoll, w: A. Zoll (red.), Kodeks karny. Komentarz, t. I. Część ogólna, Kraków 2004, s. 123].

Dlatego sąd okręgowy zmienił zaskarżony wyrok i obwinionego uniewinnił od przypisanego mu czynu; kosztami procesu w sprawie, w tym obowiązkiem zwrotu na rzecz uniewinnionego należności z tytułu udziału w postępowaniu odwoławczym obrońcy – obciążył Skarb Państwa